

riet, glemmende, at Kongen i constitutionelle Stater er ansvarløs, og at det er Ministrene, som bære Ansvar, bestemere er det nødvendigt, at man gjør det i et saadant Sprog, som virkelig ikke kan forstaaes paa en anden Maade end den, Kongen selv kan opfatte det paa, og som ikke er udsat for de forfjellige Fortolkninger, som et Ministeriums forfjellige Fractioner kunde ville gjøre gjældende. Det er ogsaa blot i overordentlige Tilfælde, at en saadan Tiltale skal finde Sted, og jo mere overordentligt Tilfældet er, jo mere er det Pligt for Rigsdagen at udtale sig bestemt og tydeligt, ikke ladende Fortolkningen noget Spil, ikke overladende det til Begivenhedernes Magt at gjøre Udtalelsen tilfamme eller at raade for, hvorledes Udtalelsen endelig skal blive fortolket, for at Skinnet af, at man ikke har taget fejl, kan blive reddet saameget som muligt. Der er kun saa Tilfælde, hvor en Adresse er paa sin rette Plads, og jeg troer ikke, at dette Tilfælde hører ind under disse — jeg troer det saameget mindre, som man aabenbart ikke er kommen til en bestemt Klarhed om hvad man vil, om man vil støtte Kronens nuværende Raadgivere, eller om man vil ganske det Modfatte.

Formanden: For at forebygge en mulig Misforstaaelse i Anledning af en Itring i den sidste ærede Talers Foredrag, skal jeg blot tillade mig at bemærke, at det, overensstemmende med Regulativet, vil være Formandens Sag at foreslaae Behandlingsmaaden for Adresseforslaget, og at, saafremt jeg under den Forudsætning, at Thinget vedtager, at Adressen skal fremmes, skal foreslaae Medsættelsen af et Udvalg, i hvert Fald ikke vil betragte et saadant Udvalg, som et almindeligt politisk, men ganske stumpelt som et Udvalg for Affattelsen af Adressen.

Grundtvig: Naar den høitærede Udenrigsminister med megen Alvor, som det syntes, erklærede, at han og Ministeriet ikke vilde begjære noget som helst Raad af Rigsdagen, men derfor heller ikke vilde taale at noget Raad blev det givet, da staaer det jo vistnok i Ministeriets egen Haand herom at bestemme sig; men naar den høitærede Udenrigsminister mener, at en Adresse enten maa være et

saadant Raad til Ministeriet, eller en Befaling til det, eller Ingenting, da turde han dog nok deri tage lidt fejl. Jeg skal imidlertid ikke gaae dybere ind paa det Spørgsmaal, om der nogenstunde kan være Tale om en Befaling til Ministrene af Andre end Hans Majestæt Kongen; men hvad Ministeren syntes at ansee for eenstydig med en Befaling syntes at være, naar Rigsdagen udtrykte Mistillid til et Ministerium. Hvorvidt nu den høitærede Minister har Ret i at kalde et Mistillidsvotum en Befaling, vil jeg saa meget mindre trættes med den høitærede Minister om, som jeg hører, han bruger det aldeles tydske Verwahrung, som jeg ikke forstaaer paa Dansk, istedetfor Forbehold, og saa kan vist ligesaa godt Mistillidsvotum og Befaling gaae ud paa Et og det Samme. Men hvad jeg egentlig tog Ordet for at anmærke, det var, hvad den høitærede Udenrigsminister, naaget han er ny, dog ikke første Gang har fortalt os, nemlig at, naar vi yttrede nogen Utilfredshed med Ministeriet, naar vi yttrede Noget, som kunde udlægges som Mistillid til den Bestyrelse, der endog, da den først traadte frem for os selv, erklærede, at den vidste hverken ud eller ind, da skulde vi vide, at vi baade tør og at vi kunne gribe Styrelsen, om Ministeriet skulde finde sig foranlediget til at overlade den i andre Hænder. Deri har den høitærede Udenrigsminister aabenbar Ret. Han vilde kun have Ret, naar det gjaldt om at stille Ministeren ved en Styrelse, der efter Rigsdagens Overbeviisning kunde føres, om ikke efter dens Hoved, saa dog uden Rigets Skæde. Er det derimod Rigsdagens Overbeviisning, at den Styrelse, som et Ministerium har begyndt, og den Bane, som det, efter de Oplysninger det har givet, vil følge, er aabenbar skadelig og fordærvelig for Riget, da er det aabenbart ikke blot Rigsdagens Ret, men Rigsdagens Pligt at erklære sin Mistillid til et saadant Ministerium, hvad enten der er een eller flere enkelte Mænd iblandt den, som for Dieblicket turde overtage Bestyrelsen, eller ei. Kun dette var det, jeg eengang for alle vilde ønske at henlede det høitærede Ministeriums Opmærksomhed paa, medens jeg forøvrigt erklærer, at efter min Anskuelse om Ministeriets Benægtelse af at